

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošli prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13, —
četrt : 6, 50
mesec : 2, 20

V upravništvu prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10, —
četrt : 5, —
mesec : 1, 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 78.

V Ljubljani, v petek 5. aprila 1901.

Letnik XXIX.

Za pravico.

Sijajno zadoščeno sprejel je včeraj gospod župnik Josip Lavrič iz Logatca.

Dne 16. decembra vršil se je v Spodnjem Logatcu volivski shod za četrto skupino. Sklical je bil ta shod gospod župnik Josip Lavrič. Kot govornik iz Ljubljane je pa prišel gospod dr. Schweitzer. Shod vršil se je v privatni hiši. Pred početkom shoda so gospodje dr. Schweitzer, župnik Lavrič in kapelan Remškar opozarjali navzoče, da je to shod volivcev, da se morajo torej vsi nevolivci odstraniti. Odstranile so se vsled tega vse ženske, s peči so se zapodili otroci in odstranili so se tudi drugi nevolivci.

Liberalci pa, ki so prišli razsajat in zgago delat, ovadili so sodišču, da so se shoda udeležili tudi nevolivci, in zahtevali, da naj se gospod župnik Lavrič kaznuje. Ovadbo je napravil dolenjelogaški župan Mulley, glavni provzročitelj vsega pa je bil učitelj Pin.

Vršila se je pri sodišču v Logatcu dolga obravnava, zaslišalo se je 30 do 40 prič in z vso vsmo se je iskala dlaka v jajcu. Iz muhe je postal slon.

Glavna priča je bil seveda učitelj Pin. Rekel je, da je mej zborovanjem opazil iz veže, da so bili otroci na peči. Ko je pa cela vrsta prič potrdila, da so se otroci že pred početkom zborovanja od peči zapodili iz sobe vun in ravno tako tudi vse ženske vsled poziva odstranile se — spremenil je ta gospod konečno svojo izjavo tako, da ne ve, je-li takrat, ko je on gledal iz veže v sobo, zborovanje že pričelo se ali ne.

Nbroj prič je točno potrdilo, da se je zborovanje vršilo strogo v postavnih mejah.

Logaško sodišče je gospoda župnika oprostilo s tem, da je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi se nevolivci odstranili, in shod omejil samo na volivce. Če se je kljub temu, brez njegove vednosti, kak nevolivce vtihotapil — morebiti celo iz

nagajivosti od nasprotne strani — zato gosp. župnik ne more biti odgovoren.

Akoravno je razsodba bila tako jasno v zakonu utemeljena, da ji je moral vsak pravnik pritrditi, če je le univerzo samo od zunaj videl, je vendar smatral logaški upravitelj državnega pravdnika, pl. Hofbauer (uradnik odtotnega okrajnega glavarstva!), kot umestno, pritožiti se na deželno sodnijo v Ljubljani. Ako je to pritožbo napravil samo v namenu, da tudi druga instanca spozna, da on — pl. Hofbauer — nima prav, potem je svoj namen popolnoma dosegel. Kajti pri včerajšnji razpravi je gospod državni pravdnik Trencsam izjavil, da ni nobenega povoda, gospodu župniku Lavriču kaj očitati, ko je vendar storil vse, kar je bila njegova dolžnost, da se shod omeji samo na volivce.

Zagovornik dr. Šusteršič se je vsled te izjave gospoda državnega pravdnika odpovedal besedi in sodni dvor je gospoda obtoženca sijajno oprostil, potrdivši razsodbo prvega sodnika. Čestitamo g. župniku k temu sijajnemu zadostilu.

Namenoma priobčujemo ta slučaj nekoliko obširneje, ker se ne moremo pri tej priliki vzdržati nekaterih opazk. Proti gosp. župniku Lavriču se je vprizorila velika kazenska preiskava, akoravno je konečno celo gospod državni pravdnik sam slovesno priznal, da se ni niti za pičico pregrešil proti zakonu.

Kaj pa se je zgodilo proti tistim dolenjelogaškim liberalcem, ki so dne 16. decembra 1900 zvečer na kolodvoru v Dolenjem Logatcu na nečuvno nesramen, lopovski način napadli gospoda dr. Schweitzerja in državnega poslanca dr. Žitnika? Nič! Dolenjelogaški župan Mulley, ki po občinskem redu reprezentuje krajevno policijo, je molčal — mej tem ko je pri zadevi proti gospodu župniku Lavriču kazal grozno skrb, da se ni kršil po gospodu župniku zakon. Okrajno glavarstvo je molčalo — mej tem ko je njegov uradnik pl.

Hofbauer zadevo proti gospodu župniku tiral »usque ad finem« z vso vsmo, koje je zmožno blago liberalno srce. Isti gospod pl. Hofbauer je pa tudi molčal kot upravitelj državnega pravdnictva — mej tem ko v zadevi proti gospodu župniku ni mogel najti miru, dokler ni govorila zadnja instanca.

Čudno razmerje pri poklicanih oblastvih: V enem slučaju, kjer se gre zoper preklicane »klerikalce«, je vse na nogah in išče dlako v jajcu, akoravno ni nihče nič zakrivil — v drugem slučaju, kjer se gre zoper liberalce, ki so v resnici, notorično kršili zakon na lopovski način, se pa nihče ne gane.

Zadnji čas je, da naši poslanci zoper tako početje brezobzirno nastopijo. Proč z vsemi osebnimi oziri: Ozir na javno poštenost, javno moralo, na pravico, na blagor ljudstva in na svobodo ljudstva mora prevladati vse druge ozire!

Razmerje mej „Slovanskim centrom“ in „Hrvatsko-slovenskim klubom“.

To razmerje je »Slov. Narod« nedavno skušal pačiti in kazati v napačni luči.

Zato priobčujemo v sledečem vsa tri pisma, ki so se v tem pogledu menjala mej obema kluboma, dočim je »Narod« priobčil le dvoje teh pisem in potem po svoji stari navadi zavijal.

Prvo pismo je izšlo od »Hrvatsko-slovenskega kluba« in se glasi doslovno:

Veleblagorodnemu gospodu dr. Ivanu Šusteršiču, načelniku »Slovanskega centra«

u

Dunaji

Hrvatsko-slovenski klub je v svoji današnji seji sklenil klubu »Slavisches Centrum« naznaniti, da je pripravljen z njim stupiti na skupni razgovor, pri katerem naj bi se razpravljalo o združenju obeh klubov.

Hrvatsko slovenski klub pričakuje od

kluba »Slav. Centrum« naznanilo, kedaj in kje bi se ta sestanek vršil.

Dunaj, 14. svečana 1901.

Dr. Ploj lr.

Dr. Ferri lr.

Na to pismo je »Slovanski centrom« odgovoril sledeče:

Slavni »Hrvatsko slovenski klub«

tu

Odzivom na cenjeni dopis z dne 14. t. m. čast mi je v zmislu sklepa »Slovanskega centra« z dne 26. t. m. slavnemu »Hrvatsko-slovenskemu klubu« javiti sledeče:

1. Skupna seja obeh klubov je iz znanih vzrokov nemogoča.

2. »Slovanski centrom« zmatra kot umestno, da se skuša doseči sporazumno postopanje obeh klubov v narodnih vprašanjih. Načelstvo »Slovanskega centra« je pooblaščen in pripravljeno, v tem pogledu pogajati se z načelstvom slavnega »Hrvatsko-slovenskega kluba«.

Dunaj, 28. februarja 1901.

Dr. Šusteršič lr.

Konečno je odgovoril »Hrvatsko-slovenski klub« z nastopnim pismom:

Uglednom predsedništvu »Slovanskega centra«

u

Beču.

Na odgovor Vašeg cijenjenega pisma od 28. veljače 1901 čast nam je javiti, da je hrvatsko-slovenski klub u sjednici 11. ožujka odlučio postupati zajednički v narodnim pitanjima sa slovanskim centromom, te u pojedinim slučajevima vrhu tega vodit će se dogovori medju predsedništva obeh klubova.

U Beču, 15. ožujka 1901.

Dr. Ivčević lr.

Iz te korespondence se razvidi sledeče:

1. da je »Hrvatsko-slovenski klub« izrekel željo, spojiti se s »Slovanskim centrom«;

2. da je »Slovanski centrom« to željo »iz znanih vzrokov« odrekel, pač pa izjavil svojo pripravljenost, s »Hrvatsko-

LISTEK.

„Jug“ in darwinizem.

Listič »Jug« je prinesel v aprilovi številki zopet članek o darwinizmu. Jaz »Juga« preje nisem čital. Zadnjič mi je prišel slučajno v roke in priznati moram, skoro me je obšla rudečica iz sramu, da je pri nas mogoče, da se kdo drzne podajati občinstvu take nezrele, površne članke, kakor je zgoraj omenjeni. V zadnji številki pravi gospod Drganec (urednik in pisec »Juga«) bahato, da »bodo skoro 4 leta, kar se po poklicu bavim z naravoslovjem«. Radoveden sem, kakšen je ta poklic in to naravoslovje — če se ne motim, je g. Drganec medicinec, no in znanje človeške anatomije in fiziologije pač nikogar ne more usposobiti, da bi si mogel napraviti kako sodbo o problemih občne biologije — na me je napravil oni članek mis, kakor da ga je pisal prvošolec, ki je čul o darwinizmu nekaj govoriti. Gospod Drganec fakično ne ve, kaj je darwinizem! Enkrat pravi, da je darwinizem descendenčna teorija (!), drugokrat mu je princip darwinizma »πἀνταρχία« i. t. d., ko vendar razumejo vsi naravoslovci pod dar-

winizmom selekcijsko teorijo ter nič več in nič manj. To ve dandanes že vsak količkaj omikan človek in se mu za to ni treba štiri leta po poklicu baviti z naravoslovjem. Gosp. Drganec menda sploh Darwinovih spisov ni čital; k večjemu, če je prečital par Haeckelovih govorov (posebno Cambridge-govor), toda meni se zdi, da jih ni razumel ali pa mogoče nalašč prikriva svoje znanje. Gospod Drganec piše, da pravi Darwin, da je Bog ustvaril nekoliko prabitij, ne pove pa, da je bil ta Bog le pesek v oči pobožnim Angležem, in da Darwin ped tem »Bogom« (pravzaprav stvarnikom, creator) razume le nek nam neznan vzrok, nikakor pa ne krščanskega Boga. V pismu na nekega nemškega dijaka, ki je vprašal Darwina, kako sodi o Bogu, pravi Darwin: »Vi morate pa vedno na to misliti, da imajo različni ljudje različne definicije za to, kar pod Bogom razumejo«. Psihologiško znamenito je, da se g. Drganec napolned tako daleč spozabi, da mu je naravni izbor (natural selection) in boj za obstanek vse jedno!! To je ravno taka nesmisel, kakor bi rekel, da je »Jug« in Drganec vse jedno. Med tem, ko je vendar po Darwina naravni izbor le posledica delovanja varijacije, prilagodjenja (adaption), boja za obstanek in

dednosti, zmeša gosp. Drganec vse v neko godljo, v kateri privleče na dan še celo migracijo ali osamljenje (isolation), ki je po mnenju Darwina in večine njegovih pristašev zelo postransk činitelj, ki tvoritev novih vrst le nekoliko modifcira in se zadržuje. Darwin bi se gotovo v grobu obrnil, ko bi vedel, da se v sestavku, ki nosi za naslov njegovo ime, sklicuje pisec na neovitaliste, ki pač deloma pripoznavajo descendenčno teorijo, nikakor pa ne darwinizma. Nek neovitalist pravi, da se »vsem darwinistom možgani mehčajo«. Mogoče je gosp. Drganec za ta poklon tako neovitalistom hvaležen, da jih ob vsaki priliki hvali. Drganec govori nadalje, da se darwinizem strinja z vero (!); ta vera mora biti pač čudna, krščanska gotovo ni. Sicer se pa v to ne maram spuščati, ker se kot naravoslovec ne smatram za kompetentnega v bogoslovskih stvarih. Eno dobro lastnost ima pa vendar ta Drgančev spis, da nam namreč daje vzgled, kam pripelje človeka domišljavost in nevednost. Gospodu Drganču bi pa svetovali, daj naj, predno nadaljuje svoj članek, par let pridno proučava občno biologijo, o kateri sedaj nima veliko »dunsta«; potem upajmo, da izpade tudi naša kritika drugače.

Naravoslovec.

Med romanskimi národi.

Popotni spomini iz Italije, Španije, Francije in Švice. Piše Jos. Lavtžar.

(Dalje.)

5. Marseille.

Da! lepa si »roznata« Nica kakor je lepo tvoje ime, zato se ni čuditi, da te obiše vsako leto blizu 20 tisoč ptujcev, večinoma gospoda najbogatejših stanov. Hodil sem gori in doli po prostornih ulicah, spominjajoč se preroka Jona, ki je svojedobno približno tako korakal skozi Ninive. Približno — pravim — tu je namreč velik razloček. Prvič so bile Ninive »civitas magna itinere trium dierum«, kar se ne more reči o Nici, da-si ima trikrat več prebivalcev nego Ljubljana. Drugič je oznanjeval Jona vsled božjega povelja pokoro, akoprav se je temu branil, dobro vedoč, kakošni ljudje prebivajo po mestih; jaz pa sem prišel kar na kratek ogled brez povabila ali pooblastila. Na desno in levo gledam krasne izložbe prodajalnic, iz katerih se lahko sklepa, kako razkošje vlada v svetovnoznanim letovišču. Slednjič pridem iz mestnega šuma do morja in do one divne promenade, ki baje nima enake v Evropi. Oko zre po neizmerni vodni gladini, misli pa hitijo do daljnih algirskih

slovenskim klubom» vzajemno postopati v zgoj narodnih vprašanjih;

3. da je »Hrvatsko-slovenski klub« to izjavo »Slovenskega centra« sprejel in sklenil vzajemno postopanje v narodnih vprašanjih.

Kateri so tisti »znani vzroki«, koje navaja dr. Šusteršič v svojem pismu v imenu »Slovenskega centra?« To so tisti vzroki, katere so katoliški narodni poslanci iz vsega početka, ko so se sestali na Dunaju, povdarjali: da odklanjajo vsako pogajanje s kranjsko liberalno stranko glede skupnega kluba, ker je popolnoma izključeno, da bi z liberalnimi strankarji šli v en klub. Pogajanje s »Hrvatsko-slovenskim klubom« bi pa obsegalo tudi pogajanja s kranjsko liber. stranko — ker je ta stranka našla podstrešje v navedenem klubu.

Za katoliško narodno stranko je popolnoma izključeno, s kranjsko liberalno stranko stopiti v katerokoli zvezo — ne gledé na načelne ozire, bi vihar ljudske nejevolje uničil poslance, ki so prisegli neomejeno zvestobo katoliškemu slovenskemu ljudstvu.

Drugače pa je s stikom v zgoj narodnih vprašanjih. Kakor n. pr. čestokrat v gospodarskih vprašanjih postopajo različni klubi skupno — tako tudi lahko dva kluba, ki sta sicer po drugih načelih različna in nasprotna, postopata vzajemno v narodnih vprašanjih. V pogledu narodnega teženja ni razlike mej »Hrvatsko-slovenskim klubom« in »Slovenskim centrom« — zato tudi ni vzroka, zakaj bi oba kluba v tem oziru ne postopala vzajemno. Pri tem nobeden teh klubov ničesar ne zgubi — marveč vsak le pridobi, ker se gre za stvar, v kateri sta oba kluba edina, in ta skupna stvar po solidarnem nastopu zamore le pridobiti in bolje uspevati. V drugih vprašanjih pa obdrži vsak teh klubov seveda prosto roko — kakor sta tudi v resnici v različnih slučajih glasovala različno.

Tako je bilo razmerje klubov v resnici doslej.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. aprila.

Izvršilni odbor čeških poslancev

se je včeraj v Pragi posvetoval o taktiki državnozbornskih poslancev v prihodnji parlamentarni dobi. Sestanka se je udeležilo več drž. in tudi nekaj dež. poslancev. Sklepi, ki so bili včeraj storjeni, v javnosti še niso objavljeni in bržkone ostanejo tudi prikriti širši javnosti, vendar se pa že danes sme trditi s precejšnjo sigurnostjo, da ostane vsaj za nekaj časa vse pri starem in da češki poslanci ne bodo ovirali parlamentarnega dela. Kaj se zgodi pozneje, je seveda odvisno od

bregov, kjer prebivajo v ravni črti pred menoj ljudstva vroče Afrike. Vrnem se zopet nazaj ter stopim v novo gotsko cerkev »Notre Dame« Prijazni abé me je v naglici razumel, da sem »ex Australia« ter me vprašal, kako dolgo že popotujem. A zmota se takoj pojasni, ko mu povem, odkod pridem; Francozi poznajo namreč naše cesarstvo le z imenom Autriche ne Austria. Ko bivam med drugim ljudstvom v cerkvi, pride redovnica, pobirajoča miloščino. Pri nas opravljajo to službo cerkveni s pušico, a ta je hodila okoli z nekim zavitkom. Ako pomisliš, da je stala veličastna hiša božja ogromne svote, boš rad dal par beličev, osobito še zato, ker se podpirajo v tem mednarodnem mestu cerkve najrazličnejših veroizpovedovanj: luteranov, anglikanov, prezbiterijanov, razkolnih i. t. d.

Ob visokem zidu morskih planin (Alpes maritimes), ki se vzdigujejo v mogočnih skladih ena nad drugo, gre potovanje naprej proti trdnjavi Antibes in mestu Cannes. Riviera razgrne še enkrat vso svojo lepoto, potem pa se začnejo zapuščeni kraji, katerim daje rujavkasta prst še bolj otožno podobo. Železnica zapusti morsko obrežje, vijoča se ob vznožju gora Monts de Maures. Pri Toulonu se peljemo skozi dolge prekope, ki kažejo, kako močno so Francozi ta kraj zavarovali. Vsa okolica ima nekaj sličnega z Vipavo, videti je veliko pritlične vinske

vladnega postopanja in od taktike ostalih parlamentarnih strank.

Avstrijsko framaonstvo na delu.

Dunajska židinja iz Fichtegasse je pričela te dni ostudno gonjo proti katoliški cerkvi in nujno zahteva »kancelparagraf«, kakor ga imajo v Nemčiji, kongregacijski zakon po francoskem načinu in viharjev, s kakoršnimi se zabavajo na Španskem in Portugalskem. In čemu vse to? Kakor izjavlja včerajšnji nje uvodni članek, pač samo radi tega, ker je g. kapelan Zabukovec v Dragi po cerkvenem govoru omenjal ostudnega napada v »Slov. Narodu« in ga primerno zavrnil. Ker se je s to zadevo pečalo vsled ovadbe državnega pravdnika proti županovi ženi, ki je zaklicala, da ni prišla poslušat »Narod«, tudi sodišče in je dotično junakinjo oprostilo, se seveda dunajska židinja mora pečati s to zadevo, da ima novo priliko udrihati po »pogubnem klerikalizmu«, ki preti preplaviti vso Avstrijo. Proč s tako duhovščino, proč sploh s katoliško cerkvijo v Avstriji, to je parola dunajske židinj v službi framaonstva, ko priobčuje iz Ljubljane inspirovan članek.

O imenovanju novega nemškega ministra

pravi vodilno glasilo nemške katoliške ljudske stranke mej drugim tole: Povedali smo že, da bi bilo popolno nepotrebno kreiranje novega portfelja za nemškega ministra. Ako je pa v tem oziru že kaj definitivnega sklenjeno, pričakujemo, da bo prihodnji mož pripadal centru ali pa krščanskim socialcem. Ti dve stranki gotovo ne bi bili zadovoljni s tem, da se liberalizem v kabinetu pomnoži še z jednim članom, kajti s tem bi bilo slabo poskrbljeno z nepristranskim značajem sedanje vlade, ki ga ima ali bi ga vsaj morala imeti po izjavi — vladarja samega.

Krtza v Budimpešti.

Znana afera glede »Adrie« je vprizorila velik boj opozicijskih strank proti trgovinskemu ministru Hegedüsu. Afera se je sicer pozneje pojasnila in razžaljeni minister je dobil neko zadoščenje, toda, kakor se poroča izza kulis, se je sedaj te stvari oprijela nezadovoljna manjšina v liberalnem vladnem klubu, da se tem načinom iznebi nesimpatičnega jej moža. In res je »Magyarország« včeraj že vedel poročati, da minist. Hegedüs res v kratkem odstopi. Morda pa v zadevi »Adrie« minister vendar ni popolno čist in se boji kakih posledobnih odkritij.

Novo srbsko ministerstvo

je definitivno sestavljeno in tako pripravljeno orodje, s katerim namerava kralj Aleksander izvesti svojo »vzorno« premembo ustave. Člani novega kabineta in sicer: minist. predsednik in minister za zunanje zadeve dr. Vuić, poljedelski minister dr. Milanović, finančni min. dr. Popović

trte s črnim grozdem, cele gozde tuj in cipres, največ pa oljk, ker se prideluje v okraju bližnjega mesta Aix najfinejše namizno olje.

Vlak začne voziti bolj počasi, stroj šumno izpusti preveliko množino sopara, kolesa se vstavijo, došli smo v Marseille. Južno-francoski Babilon je napravil na me najmogočnejši vtis, kar sem sploh sveta videl. Ni čudo, saj ni samo prvo trgovsko mesto na Francoskem, temveč je tudi največje morsko pristanišče pod solncem. Tu čuješ večni ropot, na suhem pisk vlakov, med zidovjem hrumenje raznovrstnih vozov, na morju tuljenje parobrodov. Ulice so kar prenapolnjene z mešanico ljudi iz vseh krajev, in komaj si delaš prostor skozi neprestano gnječo. Pač je treba strogega nadzorstva, da se vzdržuje mesto vsaj za silo v redu. Zdelo se mi je, kakor bi blodil v nezavesti semtertje, in še sedaj si večkrat predstavljam to grozno vrvenje, a ne morem si vstvariti jasne podobe o Marzilliji. Ha! to so palače, drugačne kakor v Trstu, glavo moraš vzdigniti precej visoko, da pogledaš v zadnje nadstropje. Naravnost velikanska je 25 m široka ulica Rue Cannebière, sredotočna žila velikomestnega življenja. Ponosni meščanje pravijo o njej: »Si Paris avait une Cannebière, Paris serait une petit Marseille.« (Ako bi imel Pariz ulico Cannebière, bi bil Pariz majhen Marseille). Vsako

in minister za javne zgradbe Velimirović pripadajo radikalni, notranji minister Stefanović in pravosodni minister Stamenković, liberalni, naučni minister Marinković ter vojni minister nadporučnik Vašić pa srednji stranki. Novi kabinetni načelnik je bil že večkrat finančni minister in sicer v kabinetih Gruić, Pasić, Dokić in Simić. Novi so kot smo že omenili samo ministerski predsednik Vuić, stavbinski minister Velimirović in pa pravosodni minister Stamenković, vsi drugi so pripadali odstopivšemu Jovanovićevemu kabinetu. Ker imajo liberalci dva ali morda še več članov v tem kabinetu, so žnjim precej zadovoljni, in se nič ne zmenijo, kako »liberalno« nalogo je pri svojem nastopu prevzela nova vlada.

Sestanek Zanardellija in Bülowa

v Veroni na kolodvoru dne 2. t. m. popoldne spravljajo mnogi v dotiko z obiskom italijanskega kralja v Berlinu. Razgovor je trajal sicer samo 10 minut in sta se mogla voditelja laške oziroma nemške zunanje politike komaj dobro pozdraviti, a se vendar trdi, da sta določila pri tem razgovoru čas in kraj sestanka obeh vladarjev.

Kaj si vse upajo Japonci!

Predsednik japonskega senata ali gosposke zbornice je sedaj princ Konouje, ki se sem ter tje tudi rad odlikuje s kakim več ali manj učenim govorom. S takim se je hotel proslaviti, kot javlja »Daily Mail« iz Yokohame, tudi te dni v tem zastopu. Govoril je mož z ozirom na nemire v Kini in rusko-angleški razpor o vsepu, ki bi ga imela vojska za Mandžurijo. Princ je popolnoma prepričan, da bi v tem boju brezdvomno zmagali — Japonci, in sicer na ta-le jednostaven način: Japonci morejo brezpogojno (?) računati na dobrohotno nevtalnost Anglije in Nemčije, Amerika se po njih mnenju tudi ne bo vmešavala, preostaja torej le Francija, ki bi povzročala k večjemu kake neprilichnosti, ker bi s svojimi močmi demonstrirala proti Formosi. Na ta način bi Japonci brez vseh težkoč (!) prepodili Ruse iz Mandžurije. Princ Konouje je pozabil samo še dostaviti, ali bi potem Mandžurija postala japonska posest, ali pa bi s tem izkazali samo velikansko ljubezen do Kitajcev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. aprila.

Liberalna slovenska delegacija osamljena!

Kar je bilo pričakovati, to se je zgodilo. Ferjančič in Plantan sta na ljubo dr. Tavčarju pustila na stran interese svojih volivcev in zapustila hrvatsko-slovenski klub. Humoristično je, da se je o tej priliki na pismo dr. Ivčeviću dr. Tavčar podpisal »da izstopi«. Dotično pismo se glasi: »Podpisani po-

minuto pridrči omnibus mimo, da se pelješ, kamor želiš. In prav od tu imaš odprt pogled na morje, nad katerim se vzdiguje na visokem hribu stoječe divno Marijino svetišče »Notre Dame de la Garde.« (Naša Gospa na straži). Primerjal bi jo Trsatu nad Reko, toda Notre Dame de la Garde ima mnogo bolj impozantno in precej višjo lego, da se vidi na vse strani. Raz stolp se leskeče pozlačena Marijina podoba, proti kateri obračajo oči mornarji ne samo pri vgodni vožnji, ampak s toliko večjim zaupanjem ob času viharjev. Ave maris stella!

Najstarejša in zgodovinsko najvažnejša cerkev sv. Viktorja stoji blizu starega pristanišča. V katakombah kažejo grob tistega Gospodovega prijatelja, ki je na njegovo vsemogočno besedo četrti dan vstal iz groba. Legenda namreč poroča, da se je Lazar po Odrešenikovi smrti pripeljal s svojima sestrama Marijo Magdaleno in Marto v Marzillijo, kjer je v drugič umrl. Glede veličastnosti pa moramo postaviti na prvo mesto v novo-bicantinskem slogu zgrajeno stolnico pri morju. Ta stavba s svojimi štirimi kupolami glasno priča o francoski požrtvovalnosti, kajti stroški za-njo so iznašali dvajset milijonov frankov. Posvečena je bila še-le 6. maja 1897.

(Dalje prih.)

slanci slovenske narodne napredne stranke izjavljajo, da izstopijo iz hrvatsko-slovenskega kluba, in to z ozirom na klerikalno gonjo, katera se je vprizorila protinekaterim članom kluba, in da ne otežijo še drugim članom obstanka v klubu. Slavno načelnštvo blagovoli ta izstop na znanje vzeti ter o njem obvestiti hrvatsko-slovenski klub s pri-stavkom, da podpisani žele s klubom ostati v prijateljskih razmerah. Z odličnim spoštovanjem dr. Ferjančič, Plantan, dr. Tavčar. Dostavek o »prijateljskih razmerah« je prav zanimiv. Kako si neki misli liberalna trojica »prijateljske razmere« do hrvatsko-slovenskega kluba? Kake neki morejo biti »prijateljske razmere« poslancev katoliškega ljudstva do ljudij, ki odobravajo taktiko »Slov. Naroda«, taktiko, za katero se ogreva »Deutsche Wacht«. Sicer je pa to zadeva, ki zanima prav za prav samo »Hrvatsko-slovenski klub«.

Izvrševalni odbor narodno napredne stranke je izdal naslednjo izjavo: »Izvrševalni odbor narodno napredne stranke odobrava dosedanje postopanje poslancev narodno napredne stranke in njih izstop iz hrvatsko-slovenskega kluba.« Po tej izjavi so bili vsi obrazi navzočih odbornikov soglasno — ksil.

Velikonočne procesije se vrše jutri, kakor običajno po nastopnem redu: Ob 3. uri pop. pri Uršulinkah, ob pol 5. uri v stolnici, ob 5. uri v Trnovem in pri svet. Petru, ob 6. uri zvečer pri sv. Jakobu in oo. frančiškanih. — V cerkvi Jezusovega srca se vrši procesija v nedeljo zjutraj ob 4. uri.

Sveta velikanoč. Pod tem naslovom je izdal prem. lavantinski knezoškof dr. Mihael Napotnik pastirski list, povodom bližnjega velikonočnega praznika, v katerem govori o njega velikem pomenu.

Umrl je v Celju trgovec in hišni posestnik gospod Anton Ferjan v 74. letu svoje dobe. — Iz Gorice se poroča, da je v Št. Andrežu umrl semeniški duhovnik čast. gospod Egidij Domini v starosti 26 let.

Umrla je danes zjutraj v Ljubljani gospa Ernestina Gabršek, soproga mestnega nadučitelja, po kratki bolezn. Pogreb bode jutri ob 6. uri popoldne od cerkve sv. Petra.

»Narodovci« in unijatstvo. Včeraj »Narod« zopet kliče »Živela unijatska ideja!« Ker je »Narod« tako navdušen za unijatstvo, pričakujemo, da bo priobčil svoji »inteligenci« tudi unijatske postne postave. Prepričani smo, da veselje do unijatstva potem mej napredno inteligenco postane splošno. Naj torej mi povemo nekoliko unijatskih postnih postav: 1. Strog post sedem tednov pred Veliko nočjo, izvzete niso niti nedelje. V tem času se ne sme uživati ne mesa, ne jajc, ne mleka, ne živinske masti. 2. Istotako strog post 40 dni pred božičnim praznikom. 3. Istotako 15 dni pred velikim šmarnim dnevom. 4. Istotako 3 tedne pred sv. Petrom. 5. Istotako 3 dni pred nekaterimi drugimi prazniki. 6. Istotako vsako sredo in petek. — Kakor vidijo čitatelji, je postna postava unijatske cerkve zelo ostra. Proti njej ni naša postna postava niti senca. Zdaj pa vprašamo gg. okolo »Naroda«, ali so voljni obdržavati te stroge cerkvene poste? Roko na srce! Ali izpolnjujete mило postno postavo rimsko-katol. obreda? Ali je ne prelamljate? Ali je to malenkost? Vi očitate »Slovenca«, da »zasramuje« sv. Cirila in Metoda, ali ju vi modro s prelamljanjem postne postave častite? Nam se zdi, da bi vi radi vpregli v jarem ljudstvo, toda ljudstvo želi, da se začnete vi najprej postiti. Pokažite to v dejanju eno leto! Sestavi naj se mal odbor, ki bo gospode okolo »Naroda« strogo nadzoroval. Če prestanejo skušnjo, naj se oglasijo! — Nasprotnik tistih unijatov, ki ob petkih meso jedo.

Izpred sodišča. Včeraj je bila vzklicna razprava o obtožbi gg. dr. Šusteršiča in kanclerja Šiška zoper župana Svetlina radi žaljenja časti. Znano je še, da je kamniski kazenski sodnik Vidit z Svetlina oprostil od obtožbe iz razlogov, ki smo jih

že svoj čas v našem listu pojasnili. Na večerajnji razpravi je vzklicni senat, v katerem so sedeli gospodje sodni svetniki Schneiditz, Wenger, Andolšek in Hauffan, razsodbo kamniške sodnije potrdil. O tej čudni judikaturi bomo seveda še obširneje govorili, za danes omenjamo samo toliko, da se bo zadeva vsekako spravila pred najvišji sodni dvor, ki bo imel priliko, baviti se z razmerami, v kojih pri nas živimo. Omenjati pa nam je tudi že danes, da je Svetlinov zagovornik g. dr. Triller na razpravi opetovano priznaval in naglašal, da je g. dr. Susteršičevo osebno poštenje intaktno, da se mu osebno ne more očitati niti najmanje nepoštenosti, da je njegov osebni značaj neomadeževan, ampak da je on samo kot načelnik bivše »Gospodarske Zveze« odgovoren za njeno poslovanje.

»Deutsche Wacht« v Celju se ognjevito poteguje za Tavčarja. »Deutsche W.« ima s Slovenci tako blage namene, da Tavčarja laaskanje »Deutsche Wacht« najbolj označuje.

Ljubljanske novice. Pri zgradbi novega mostu so vstopili v delo arestanti. Domači delavci so bili menda dobri samo po zimi. — Nemško opero dobi prihodnjo sezono, kakor se čuje, tudi nemško gledališče v Ljubljani. — Ponarejeni srebrni goldinarji krožijo po Ljubljani. Spoznajo se po tem, da imajo ob robu besede unitis »s« narobe. — Žaga zgrabila je Naglasovega delavca Josipa Klopčiča in mu odtrgala prst. — Ciganski tabor v Trubarjev. ulicah. Danes je prišla skozi Ljubljano ciganska družba. V Trubarjevih ulicah je napravila odmor ter nakrmila suha kljuseta. Ljubljanci so cigansko »razstavo« zanimanjem ogledovali. Cigani so pripovedovali, da so prišli iz »Azije.«

Koroške novice. V Celovcu je 27. sušca po noči na južnem kolodvoru vlak povozil delavca P. Stolcnika. Odtrgalo mu je obe nogi. Ponesrečeni je mlad delavec in kratek čas oženjen. — Pri Stokenboju je dninar Gruber padel pijan v potok ter utonil. — V Liserhofenu se je utopila 26letna cestarjeva žena M. Mesler. Zmesalo se ji je. — V Beljaku se je utopil 24letni uradnik L. Scarpa. — Ko je dne 25. sušca šel posestnik Tribuč p. d. Mahorač na Zilici po stopnjicah v svoje stanovanje, padel je tako nesrečno, da je na mestu obležal mrtev. — Č. g. Fl. Satz, župnik v Nemškem Plajbergu, je postal župnik pri sv. Krvi. Prestavljen je č. g. Al. Mlinar v Čanjčah za drovizorja v Šmarjeto ob Velikovcu. — Cestar Jakob Kaiser v Žabnicah je sprejel od cesarja srebrni zaslužni križec. — Davčni kontrolor L. Gangler je prestavljen iz Podkloštra v Stari Dvor. Na njegovo mesto pride g. J. Žvan iz Borovelj. — Običajna javna tombola bo v Celoveu dne 14. aprila. — Zadnji sneg je napravil zlasti v leški dolini zelo veliko škodo. Plazovi so odtrgali več gozdov, mlinov itd. — Orožniki so lani na Koroškem naznanili 3477, zaprli 1250 oseb. — Koroški učitelji so začeli izdajati svoj listi: »Kärntner Schulblatt.«

Ljubljanska meščanska godba priredi ob ugodnem vremenu v ponedeljek dne 8. aprila ob 1/2 12. uri dopoldne v »Zvezdi« promenade koncert z nastopnim vspehom: 1. Zajc: »Domovina«, koračnica. 2. Majcen: »Symphonia originale«. 4. Ivanovič: »Suspinul«, valček. 4. Schneider: »Serenada«. 5. Wetaschek: »Ob Narenti«, polka française. 6. Šebek: »Jugoslovanski plesi«. 7. Raha: »Jugoslovanska koračnica«.

Petnajstkratni tat na delu. Iz Kranja se poroča, da je te dni prenočil v hlevu na stari pošti postiljon iz Tržiča, Franc Smole. Pridružil se mu je delavec Janez Močnik iz Kokrice. Po noči je Močnik Smoletu ukrad srebarno uro in mnogo denarja. Močnik, ki je bil že 15krat kaznovan, je pobegnil.

Otrok se ožgal in umrl. Pred par dnevi je prišel deček računskega narednika Krepsa v Gorici, ko se je mati nekoliko odstranila, v dotiko z ognjem v kuhinji. Otrok se je ožgal po telesu, posebno na prsih, in čez dva dni je umrl vsled opeklin. Deček je imel 4 1/2 leta.

Viničarski tečaj. Dne 13. t. m. se priredi na Grmški šoli pri Novemestu enodnevni brezplačni viničarski tečaj. Ker se bodo pri tem tečaju razna vinogradska dela praktično razkazovala, bi bilo želeli, da se istega udeleže mnogi vinogradniki, osobito pa trtničarji ljubljanskih posestnikov, ki imajo svoje vinograde v bližini Novegamesta.

Nesreča na železnici. Sin nižjeavstrijskega deželnega odbornika prof. Richterja se je na grozen način ponesrečil. Služil je za uradnika na postaji Summerau. Včeraj ga je povozil tovorni vlak. V dveh urah je bil mrtev.

Železniški stroj zgrabil je v bližini Trzina na progi železnice Ljubljana-Kamnik voz posestnice Marije Kralj. Stroj je vlekel voz 14 metrov daleč. Oseba se ni nobena ponesrečila.

Razpisana učiteljska služba. Na jednorazrednici v Podbrezjah je do konca aprila razpisana služba učitelja-vodje. — Prošnje vsprejema okrajni šolski svet v Kranju.

Ustrelil se je v Göttingu kamnoseški pomočnik Jožef Pichler iz Nebove na Štajerskem.

Pogorela je na Pragarskem hiša Leopolda Lončariča. Zažgal je otrok Marije Speglič.

»Kateheti proti duhovnim vajam.« Po vsem liberalnem časopisju je zadnji čas krožila vest, da so se kateheti v Brnu sami izrekli proti velikonočnim duhovnim vajam za dijake. Prizadeti kateheti sedaj javljajo, da je ta vest podla židovsko-liberalna izmislihotina.

Bolezen Waldeck Rousseaua. Waldeck Rousseau se je moral dati že drugič operirati. V noči od 3. do 4. aprila se mu je napravila v vratu bula, ki mu je silno otežkočevala dihanje. Zdravniki so izjavili, da se mora Waldeck Rousseau podvreči drugi operaciji. Včeraj ob 9. uri dopoludne se je operacija izvršila. Nekateri trdijo, da ima Waldeck Rousseau — raka.

Prostozidarji na delu. Za Veliko noč so prostozidarji zopet organizovali svoje čete na Španskem. Groze z demonstracijami, ako se velikonočnih procesij udeleže katoliški redovi. V Granadi so prostozidarji že dosegli prepoved procesije. Sedaj delajo na to, da se procesije prepovedo tudi v Madridu, Barceloni in drugih mestih.

Zopet originelna častitka nemškega cesarja. Cesar Viljem je turškemu sultanu čestital na njegovem »junaškem« vedenju o priliki potresa. Sultan je sicer mislil, da se je zgodil dinamični atentat, vendar sobe ni zapustil, ker se je takoj pokazalo, da soba še stoji. Pač pa je sultan prestrašen planil s sedeža in planil mej dvorjane.

izza srbskih kulis. Iz Belegrada se poroča, da je po vsej Srbiji javna tajnost, da je kraljica Draga že pred meseci povila dekletce, a da je oficijelno naznanilo iz umevne diskrecije izostalo. Kralj Aleksander je hotel prej urediti prestolonasledstvo na korist ženskim potomcem. Čuje se, da je v srbskih financah kriza. Častniki že dva meseca niso dobili nobene plače.

Spoved mej protestanti. Nekateri protestantski pastori so sedaj, ko »Los von Romovci« najbolj grome proti katoliški spovedi, pričeli kar na svojo roko v svojih občinah vpeljavati spoved, kakoršna je v navadi v katol. cerkvi. V »Linzer Volksbl.« poroča nek dopisnik, da pozna na Zgornjem Avstrijskem tri take pastore. Kaj bodo na to rekli »Los von Romovci«?

Atentat na ruskega carja. Vesti iz Londona o atentatu na ruskega carja že poročajo, da je atentat izvršil nek gardni častnik, ki je imel pristop v sobo carja Nikolaja. Ustrelil je na carja, ko je car ravno hotel podpisati nekaj državnih aktov. Carja ni zadel. Častnik se je takoj na to sam ustrelil. Prihiteli služabniki so hitro odstranili truplo ustreljenega častnika iz carjeve sobe. Car je ohranil popolno mirnost.

Nemška cesarica — »svetnica«. Cesar Viljem vsak dan preseneti svet s kako novostjo. V bližini Berlina se je otvoril te dni dom za slepce. Cesar Viljem je prevzel protektorat in za dom daroval tudi stavbinski prostor. Tudi podoba svoje soproge nemške cesarice je daroval zavodu. Podoba je izvr-

šena v mozaiku. Podoba cesarice ima obleko svete Elizabete, v rokah drži rože, ki so se čudežno spremenile iz kruha, katerega je, namenjenega siromakom, hotela skriti pred strogim svojim soprogom. In da je ideja nemškega cesarja popolna — dal se je tudi on postaviti v mozaik kot oster soprog svete Elizabete. — Kaj neki pravijo k tej ideji nemškega cesarja protestantje?

Bolezen italijanskega pisatelja. Slavni italijanski pisatelj Edmondo de Amicis je težko bolan. Duševno toliko trpi, da že pet mesecev ni zapisal niti jedne besedice.

Avtomat za frankiranje pisem. Pisemskim znamkam ali bolje nabiralcem znamk preti nevarnost, ako se splošno uvede avtomati, ki jih je izumil neki Norvežan. Ako se v tak aparat, ki se pritrdi poleg nabiralnika, vrže novc za 5 ali 10 vinarjev, vtisne na pismo znak, da je plačana poštnina, in velja torej mesto znamke. S to napravo si bo prihranila država mnogo stroškov za tisk in prodajo znamk, občinstvo pa precej sitnosti.

Kača, domača žival. V Braziliji se rabi kača kakor domača žival. Ta kača, nekake »Boa« vrste, je dolga nad 3 m. in debela kakor moška pest. Na trgih v Rio de Janeiro, Pernambuco, Bahia itd. prodajajo take kače po 1—1 in pol dolarja. Boa je človeku popolnoma neškodljiva. Prespava ves dan in začenja še le zvečer laziti po vsej hiši in iskati podgane. V hitrem skoku jej skoči za vrat in jej zlomi zatilnik. Ta kača se tako udomači, da sama prihaja domov iz hišne okolice.

Menelik je hud. Abesinski neguš Menelik je strog človek. Ostro pazi, da njegovi uradniki vestno izvršujejo svoj posel. Kogar zasači, da pase lenobo ali pri nepravilnem dejanju, tega Menelik — osebnost sam pretepe. Židov Menelik ne more. Zadnjič se je upal priti v njegovo bližino židovski trgovski potovalec Aron Bernard iz Lyona. Nekaj časa ga je Menelik mirno poslušal, potem je pa vzel palico in židovskega potovalca neusmiljeno pretepel. Tako je Menelik drastično pokazal, naj se židovski trgovski potovalci izogibajo njegove dežele.

169 krat zaprt. Obširno delovanje je razvijal v Ameriki neki Peter Evano, ki se je v Mishawaki oglašil za sprejem v okrajno ubožnico. Uradniki, pregledujoči njegov »rekord« so našli, da je bil v svojem življenju sto in devetinšestdesetkrat aretovan. V 40 slučajih je bil obsojen v ječo, 129 krat pa je plačal denarno kazen. V ječi je prebil 1429 dni in je povzročil okraju stroškov za 65500 dol. Svoje dni je imel 30.000 dolarjev premoženja, pa jih je potrošil za pijačo in kazni.

Premeteni protestantje. Vodilna glasila protestantov na Nemškem se sedaj izrekajo za to, da naj bi se opustili vsi protestantski misijoni mej divjaki in naj bi se vsa sredstva porabila za protestantsko gibanje — v Avstriji.

Angležinje se tetovirajo. Na Angleškem se je pričela širiti čudna razvada. Angležinje so se pričele tetovirati, in sicer si kaj rade tetovirajo roke in noge z različnimi gesli. To je najnovejša moda v Evropi!

Praktikus. V rusko-turški vojni padla je pred tabor generala Skobeleva bomba. Vojak na straži je zgrabil bombo, ki še ni eksplodirala, ter jo vrgel v bližnji sod, napolnjen z vodo. General je videl to dejanje in dejal je vojaku: »Dobro si napravil. Kaj hočeš za nagrado, red sv. Jurija ali 100 rubljev.« »Ekscelenca,« odvrnil je vojak, »koliko je pa vreden križ sv. Jurija?« »Trideset rubljev,« odvrnil je general, »a čast je tudi nekaj vredna.« »Potem pa prosim za križ sv. Jurija,« odrezal se je vojak, »in za 70 rubljev.«

Centralna vzhodno-afriška železnica. Načrt za to železnico od Dar es Salaam do Mrogoro je gotov. Kapitala za gradnjo je 24 milijonov mark. Dogotovljena bode v petih letih. Zidal jo bode nek nemški konsorcij.

Papir za kopiranje prepovedan. Papir, katerega rabijo po naših pisarnah za kopiranje pisem, je nakrat prepovedan na Grškem. Vzrok tej prepovedi je to, ker je na Grškem papir za cigarete monopol in ker so mnogi kadilci, da se izogonejo

monopolu, zavijali tobak v papir za kopiranje. Sedaj dobi Grška tak papir za kopiranje, ki bo — žvepljan. No, v tak papir pa menda grški pisarji ne bodo zavijali svojega tobaka!

Bojkot Čehov proti Nemcem. V Olomucu Čehi v mestu in okolici po zadnji volitvi bojkotujejo Nemce. Češki kmetje nočejo sladkorni tovarni nemškega poslanca Primavesija dati nobene sladorne repe. Češka sladorna tovarna ne more vse pridelane repe porabiti, vendar češki kmetje kljub temu še nadalje bojkotujejo Primavesija.

Hranilnice na Ruskem. Število hranilnic na Ruskem je znašalo v novembru 1900 l. 5295, število ulog pa 636.709.000 rubljev v denarju in 86.766.000 rubljev v vrednostnih papirjih. Rezervni zaklad je znašal 2.658.000 rubljev. Klijentov so imele hranilnice 3.459.000 rubljev.

Časopisje na Japonskem. Na Japonskem je bilo v preteklem letu 2000 časopisov z naklado 91.519.151 števil. Petina teh časopisov odpade na dnevniške. V Tokio izhaja sedaj 20 dnevnikov.

Zdravstveno stanje v Pretoriji. Odkar imajo Angleži v oblasti Pretorijo, je ondi zdravstveno stanje uprav strašno. Zrak je postal kužen od poginjenih konj in volov. V sami Pretoriji je eden mesec poginilo na ulici okoli 600 konj in volov.

Kedaj bode konec sveta? Znani Falb je prorokoval, da bode konec sveta l. 1899, a to se ni zgodilo, angleški pastor Grenbill trdi, da bode konec sveta l. 1930. Popolno družega mnenja so nekateri prirodopisci. Buffon trdi, da bode zemlja zmrznila in potem propadla. To bi se zgodilo v 90.000 letih. Bruithnisen trdi ravno nasprotno, da bo zemlja propadla vsled neizmerno vročine, kar bi se zgodilo v 61.877 letih. Tretji učenjak Olbers trdi, da bodo zemljo uničile velike povodnji, a to bi se zgodilo tekem 220 let. Tako različna je veda »učenjakov« o koncu sveta. Družega menda ti učenjaki ne vedo, kakor da bodo oni težko doživeli konec sveta.

Ameriški vojaški panama. Iz Manile se poroča o velikih poneverjenjih in goljufijah pri dobavi vojaških potrebščin. Dvajset oseb, mej njimi dvanajst vojakov, je aretovanih.

Časopisi in bolezni na očeh. Postavodajalni zbornici v New-Yorku je predložen načrt zakona, po katerem naj se ondotne časopise prisili, da se tiskajo z večjimi črkami, kakor doslej. Povod temu načrtu zakona so newjorski zdravniki, ki trde, da se radi premalega tiska časopisov širijo po New-Yorku očesne bolezni.

Potujoče knjižnice imajo v ameriških združenih državah. 1000 takih knjižnic vzdržuje država, 1500 pa dežela. Požrtvovalno sodelujejo pri takih knjižnicah dame.

Zveza z Benetkami. V Benetkah se že dalje časa razpravlja o projektih, po katerih bi naj se mesto zvezalo z Giudecca. Dosedaj imajo Benečani o tem tri načrte.

Novi topovi. Iz Plzna poročajo, da so se končali dne 2. t. m. z dobrim vspehom poskusi o novih topovih za mornarico s 24 cm. konstrukcije, izdelani v znani tovarni Škoda. Pri poskusih je bila navzoča komisija izvedencev mornarice. Izpustili so 50 strelcev. Na projektilih, ki tehtajo 215 kgr., je stavljena začetna hitrost 710 min. na sekundo.

Komunistiška naselbina v nevarnosti pred advokati. L. 1817. zapustilo okoli 200 Würtemberžanov svojo domovino. Naselili so se v severnem Ohio, kjer so ustanovili komunistiško občino Zoar. Sedaj je iz te občine pregnan komunizem. Časopisi poročajo, da so se komunisti tako zaprli, da so morala posredovati sodišča, vendar so bili komunisti še toliko pametni, da so si razdelili ostalo premoženje, predno bi bili vse zapravdali. Sedaj je komunistiška občina Zoar oficijelno prenehala.

Društva.

(Mestna hranilnica v Kranju.) V mesecu marcu 1901 vložilo je 351 strank 107.429 K 27 vin., vzdignilo pa 275 strank 50.714 K 63 v.; 13 strankam izplačalo se je hipoteknih posojil 17.100 K. — Stanje vlog 2.452.247 K 49 v., stanje hipoteknih posojil 1.656.559 K 58 v., den. promet 308.184 K 73 vin.

